

14.10.2024

LAUSUNTO SUOMEN TEOLLISUUSSJOITUS OY:N (TESI) SIOJITUSTRATEGIA-TYÖRYHMÄN RAPORTISTA ”TESIN TOIMINNAN UUDISTAMINEN: TAVOITTEET JA SIOJITUSSTRATEGIA VUOSILLE 2025-2029”

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausuntomme otsikossa todetusta raportista.

Suomen talous on ajautunut pitkäkestoiseen rakenteelliseen taantumaan. Kokonaistuotannon kasvu on ollut pitkään olematonta. Taloudellinen kasvu on keskeistä hyvinvointiyhteiskunnan tasapainoiseksi ylläpitämiseksi, etenkin kun Suomen väestö vanhenee ja syntyvyys on alhainen. Kaikki toimet, joilla vahvistetaan taloudellisen kasvun edellytyksiä, ovat siten tervetulleita.

Geopoliittisessa ympäristössä tapahtuneiden muutosten vuoksi päätöksenteossa korostuvat aikaisempaa enemmän kansalliset intressit markkinaliberalismin sijaan. Suomella on hyvät edellytykset toimia tehokkaana alustana kasvuhakuiselle yritys-toiminnalle, joka hyödyntää uusia innovaatioita. Kansantaloutemme pienuuden vuoksi on kuitenkin valittava huolellisesti sektorit, joihin valtio panostaa taloudellisia resursseja. Lupaavia vahvuusalueita maassamme ovat mm. uusiutuvan energian ekosysteemi, tietotekniset innovaatiot ja vastuullisen toiminnan ympärille keskittyvä metsäsektori.

Tesin toiminnan uudistamisen suhteen raportti sisältää ilahduttavan paljon olennaisia asioita. Erityisen tärkeänä Tesin toiminnan uudistamisessa näemme sen, että sen sijoitustoiminnalla voitaisiin vahvistaa markkinaehtoisia ja kasvukykyisiä yrityksiä, jotka pystyvät vastaamaan kansainväliseen kysyntään ja hyödyntämään toiminnassaan suomalaisen elinkeino- ja työelämän vahvuuksia.

Valtion sijoitustoiminnan tavoitteena tulisi olla ensisijaisesti yhteiskunnan kasvukyvyn edistäminen ja toissijaisesti sijoitustuottojen aikaansaaminen. Tämän vuoksi Tesin tulisi pyrkiä luomaan sijoitusrakenteita, joihin houkuttellaan yksityistä pääomaa kannustavalla tavalla. Epäsymmetrinen lähestymistapa yksityisen ja julkisen pääoman riskinoton suhteen olisi tärkeää, jotta sekä valtion että yksityisen pääoman tavoitteet kohtaisivat parhaalla mahdollisella tavalla.

Valtion ja Tesin tulisi harkita, missä määrin Tesi sijoittaa suoraan yrityksiin ja missä määrin se hyödyntää Suomen parhaita rahastotoimijoita. Rahastotoimijoiden hyödyntäminen takaisi parhaan tavan edistää yritysten kasvua markkinaehtoisesti ja välttää poliittista lyhyen aikavälin ohjausta. On tärkeää, että Tesin sijoitustoiminnalla häiritään mahdollisimman vähän markkinaehtoisen yritystoiminnan toiminta-edellytyksiä.

Kasvurahastojen rahastot (KRR) ovat olleet erinomainen alusta Suomen pääomasijoitusmarkkinassa jo yli 15 vuoden ajan. Tänä aikana Suomen pääomasijoitusmarkkinat ovat kuitenkin kehittyneet ja pääomarahastoihin on saatu riittävästi yksityistä pääomaa. Jatkossa tulisi harkita, onko nykymuotoiselle KKR -ohjelmalle enää tarvetta vai voidaanko uusien pääomarahastojen syntymisessä luottaa jo markkinoiden toimintaan. Moni KKR:n sijoituskohteina olevista rahastoista olisi viime aikoina syntynyt ilman KRR:n olemassaoloa ja sijoituksia.

14.10.2024

Vaikuttavan sijoitustoiminnan edellytyksenä on myös sen johdonmukaisuus. Viime vuosina valtion sijoituspolitiikka on ollut ajoittain ailahtelevaa. Uusia sijoittavia yksiköitä on perustettu, vaikka toimijoita on ollut jo valmiina olemassa.

Valtion listaamattomiin yrityksiin kohdistuvan sijoitustoiminnan keskittäminen Te-sin ympärille on järkevää, mutta huomiota tulee kiinnittää nykyistä enemmän siihen, että valtion sijoitustoiminta keskitetään tehokkaasti tapahtuvaksi yhdestä lähteestä. Solidiumin sijoitustoiminnan viimeaikainen laajentaminen listaamattomiin yrityksiin on vastoin tätä tehokkuustavoitetta.